20/07/2023

Προφήτης Ηλίας ο μέγιστος των προφητών

/ Γνώμες

Προφήτης Ηλίας, ο πλέον γνωστός και ο πλέον μεγαλύτερος από όλους τους προφήτες της Παλαιάς διαθήκης. Ονομάστηκε Θεσβίτης γιατί καταγόταν από τη Θέσβη.

Έζησε τον 9ο αι. π.Χ. και λειτούργησε ως προφήτης 25 χρόνια. Κατά την γέννησή του ο πατέρας του είδε σε οπτασία δυο αγγέλους να τον ονομάζουν Ηλία και να τον σπαργανώνουν με φωτιά και να του δίδουν φλόγα να φάει. Οι ιερείς του Ισραήλ, ερμηνεύοντας την οπτασία, είπαν στον πατέρα, ότι ο γιος του θα γίνει προφήτης και θα κρίνει το Ισραήλ με δίκοπο μαχαίρι και φωτιά.

- **Γράφει ο Μυργιώτης Παναγιώτης, Μαθηματικός**

Ο προφήτης εμφανίστηκε σε μια δύσκολη εποχή για τον λαό του Ισραήλ, όταν βασιλιάς στο βόρειο τμήμα ήταν ένας κακός, ασεβής και ειδωλολάτρης, ο Αχαάβ. Ο προφήτης με εντολή του Θεού παρουσιάζεται ξαφνικά στον βασιλιά και

προφητεύει ότι θα ακολουθήσουν τρεισήμισι χρόνια ανομβρίας και ότι δεν θα βρέξει αν ο ίδιος (ο προφήτης) δεν το ζητήσει... Φοβούμενος την οργή του ειδωλολάτρη βασιλιά ο Ηλίας καταφεύγει, καθ' υπόδειξη του **Θεού**, σε ένα σπήλαιο κοντά στον ποταμό Χορράθ ανατολικά του Ιορδάνη ποταμού. Ο Θεός φρόντισε για τη ζωή του προφήτου. Το πρωί και το βράδυ σαρκοβόροι κόρακες τον τροφοδοτούσαν με κρέας και ψωμί. Νερό προμηθεύονταν από τον παρακείμενο ποταμό. Ο Θεός, λοιπόν, φρόντισε τα σαρκοβόρα κοράκια να μεταφέρουν κρέας για να τρέφεται ο πιστός δούλος του **Ηλίας**. Είναι το σπήλαιο στο οποίο κατέφυγε για να προσευχηθεί ο πατέρας της Παναγιάς μας, ο Άγιος Ιωακείμ, και να παρακαλέσει τον Θεό να του χαρίσει ένα παιδί, για να αποφύγει την περιφρόνηση του άτεκνου.

Πάλι με εντολή του Θεού, όταν ο χείμαρρος στέρεψε από νερό πήγε και εγκαταστάθηκε στη Σαρεπτά στην περιοχή της Σιδωνίας στο σπίτι μιας χήρας. Ο **προφήτης Ηλίας** ευλόγησε το λιγοστό αλεύρι και το λιγοστό λάδι της οικογένειας, με τα οποία περάσανε ολόκληρη την περίοδο της ανομβρίας. Ο υιός της χήρας αρρώστησε βαριά και απέθανε. Η χήρα μητέρα απευθύνεται στον προφήτη και του λέγει: Γιατί ήλθες εδώ για να θυμηθεί ο Θεός τις αμαρτίες μου και να θανατώσει τον γιό μου;; Ο προφήτης αφού προσευχήθηκε στον Θεό ανέστησε το νεκρό παιδί και η μητέρα του ανεγνώρισε ότι ο Ηλίας ήταν προφήτης απεσταλμένος από το Θεό. Αυτό δεν είναι και το μοναδικό θαύμα που έκανε ο προφήτης **Ηλίας.** Προφήτευσε τη γέννηση του Χριστού, το φρικτό τέλος του βασιλιά Αχαάβ, της συζύγου του και το άδοξο τέλος του βασιλικού οίκου τους.

Μετά από τρία χρόνια ανομβρίας παρουσιάστηκε, πάλι με εντολή του Θεού, στον **βασιλιά Αχαά**β και του ζήτησε να συγκεντρώσει όλους τους ιερείς των ειδώλων στο Καρμήλιο όρος και να δουν ποιός Θεός είναι ο αληθινός. Ο Ηλίας πρότεινε να αρχίσουν πρώτοι οι ειδωλολάτρες. Πράγματι συγκεντρώθηκαν οι ιερείς των ειδώλων και παρακαλούσαν τους θεούς των (τους ανύπαρκτους) να στείλουν φωτιά για να ανάψει το θυσιαστήριο και να γίνει η θυσία και η λατρεία του Βάαλ. Προσπαθούσαν όλη την ημέρα οι ειδωλολάτρες. Αλλά η φωτιά δεν άναψε. Προς το τέλος της ημέρας ο προφήτης ζήτησε να προσφέρει θυσία και αυτός στον δικό του Θεό. Έβαλε τα ξύλα στο θυσιαστήριο και έριξε και νερό. Έπειτα άρχισε να προσεύχεται «Κύριε, Θεέ τοῦ Ἀβραάμ, τοῦ Ἰσαάκ καί τοῦ Ἰακώβ, ἄς μάθουν ὅλοι σήμερα ὅτι ἐσύ εἶσαι Θεός στόν Ἰσραήλ κι ἐγώ δοῦλος σου, καί ὅτι ἐγώ ἔκανα ὅλα αὐτά τά πράγματα σύμφωνα μέ τόν λόγο σου. Ἀπάντησέ μου, Κύριε, ὥστε νά μάθει ὁ λαός σου αὐτός ὅτι ἐσύ εἶσαι ὁ **Κύριος, ὁ Θεός,** κι ὅτι ἐσύ θά ξαναφέρεις τήν καρδιά τους κοντά σου» (Γ΄ Βασ. 18, 36-37) και πριν τελειώσει την προσευχή του πυρ κατήλθε εκ του ουρανού και άναψαν τα ξύλα πάνω στο βωμό του Ηλία. Η θυσία έγινε. Ο προφήτης συνεπαρμένος έδωσε το σύνθημα να εξοντώσουν τους

ιερείς. Η ανομβρία σταμάτησε και οι κρουνοί του ουρανού ανοίξανε
Όταν ήλθε το πλήρωμα του χρόνου και ο Ηλίας να αποχωριστεί τα γήινα, πήρε ο προφήτης τον μαθητή του Ελισαίο και προχώρησαν προς την αντίπερα όχθη του Ιορδάνη ποταμού. Δια να διέλθουν τον ποταμό ο Ηλίας ως άλλος **Μωυσής** κτύπησε τα νερά με την μηλωτή του και εκείνα χωρίστηκαν σε δυο κομμάτια και πέρασε ο προφήτης και ο μαθητής του. Εκεί ο Προφήτης Ηλίας έδωσε τις τελευταίες συμβουλές και οδηγίες προς τον μαθητή του και άρμα πυρός με ίππους πυρός κατέβηκε από τον ουρανό και παρέλαβε τον Ηλία. Ο προφήτης παρελήφθη ζωντανός από το άρμα. Με εντολή του **Θεού** όρισε διάδοχό του τον μαθητή του **Ελισαίο,** ρίχνοντας από το άρμα την μηλωτή του

Από την στιγμή εκείνη δεν εμφανίστηκε επί της γης ο προφήτης. Στην επί του όρους **Θαβώρ** μεταμόρφωση του Κυρίου εμφανίζεται ο Ηλίας μαζί με τον **Μωυσή** να συνομιλεί με τον Κύριο, όπως μαρτυρούν οι ευαγγελιστές.

Σε πολλούς πιστούς υπάρχει η εντύπωση ότι ο προφήτης **Ηλίας** αναλήφθηκε, όπως ο Κύριος, εις τον ουρανό. Την απάντηση δίδει ο Απόστολος Παύλος, ο οποίος αναφέρει ότι ο Προφήτης Ηλίας δεν ανελήφθη όπως ο Κύριος, εις τον ουρανό, αλλά άφησε ο Θεός να φανεί ότι ανελήφθη και ζει κάτω εις την γη με το φθαρτό του σώμα, χιλιάδες χρόνια τώρα. Την ίδια θέση εκφράζουν και Πατέρες της Εκκλησίας μας όπως ο **Μέγας Αθανάσιος** και ο **Άγιος Γρηγόριος Παλαμάς** ερμηνεύοντας το «ως» στο κείμενο: «Και εγένετο αυτών πορευομένων, επορεύοντο και ελάλουν (Ηλίας και Ελισσαιέ) και ιδού άρμα πυρός και ίπποι πυρός και διέστειλεν ανά μέσον αμφοτέρων και ανελήφθη Ηλιού εν συσσεισμώ ΩΣ εις τον ουρανόν» (Δ’ Βασ. Β’ 11). «Δηλαδή κάνουν μία διάκριση οι Άγιοι Πατέρες, μεταξύ της αναλήψεως του Προφήτου, και της Αναλήψεως του Κυρίου. Διότι πράγματι, ενώ στην ανάληψη του Προφήτη Ηλία, υπάρχει η μικρή συλλαβή «ΩΣ» (που αμφίβολον έχει την έννοιαν) στην Ανάληψη του Κυρίου υπάρχει η μικρή συλλαβή «ΕΙΣ» (που τρανήν δείκνυσι την αλήθειαν). Διότι στα Γραφικά χωρία της **Αναλήψεως του Κυρίου** βρίσκουμε το «ΕΙΣ τον Ουρανόν» και όχι «ΩΣ εις τον Ουρανόν»

Επί πλέον εις την Ε’ δε Ωδή του δευτέρου κανόνα της Αναλήψεως, υπάρχει το εξής τροπάριο: «Ξένην Σου η Γέννησις, ξένη Σου η **Ανάστασις**, ξένη και φρικτή Σου, Ζωοδότα, η εκ του Όρους θεία Ανάληψις, ην εξεικονίζων Ηλιού, τέθριππος ανήρχετο, ανυμνών Σε, Φιλάνθρωπε». Δηλαδή: «Ω φύσει Ζωοδότα Χριστέ, παράδοξος μεν και υπερφυσική υπήρξε η από της Παρθένου άσπορος και άφθορος Γέννηση Σου• παράδοξος και υπερφυσική υπήρξε η από του Τάφου Ανάσταση Σου• παράδοξος και φρίκης αξία υπήρξε η από του όρους των Ελαιών γενομένη θεία Σου Ανάληψη». Αύτη δε την φρικτή Σου Ανάληψη προεικόνιζε ο **Προφήτης Ηλίας**, ο

οποίος ανέβηκε με άμαξα πύρινη και με τέσσαρα άλογα πύρινα, όχι όμως στον Ουρανό, αλλ’ «ΩΣ εις τον ουρανόν». Παρουσιάζει δηλαδή ο υμνωδός στο τροπάριο τούτο, συν τοις άλλοις, ότι η ανάληψη του Προφήτου Ηλιού ήταν τύπος της κατοπινής ανάληψης του Κυρίου. Αναμένεται να εμφανιστεί και να ελέγξει τον Αντίχριστο, μαζί με τον Προφήτη Ενώχ, πριν από τη **Δευτέρα Παρουσία του Κυρίου,** όπως αναφέρει ο προφήτης Μαλαχίας και ο Ευαγγελιστής Ιωάννης ο Θεολόγος στην Αποκάλυψη.

Τη μνήμη του μεγίστου Προφήτου Ηλιού τιμά η Εκκλησία μας κατ’ έτος την 20ή Ιουλίου.

Ἀπολυτίκιον, ἦχος δ΄ Ταχύ προκατάλαβε
Ὁ ἔνσαρκος ἄγγελος, τῶν προφητῶν ἡ κρηπίς, ὁ δεύτερος πρόδρομος τῆς παρουσίας Χριστοῦ, Ἠλίας ο ἔνδοξος, ἄνωθεν καταπέμψας Ἐλισαίῳ τήν χάριν, νόσους ἀποδιώκει καί λεπρούς καθαρίζει. Διό καί τοῖς τιμῶσιν αὐτόν βρύει ἰάματα.

Κοντάκιον αυτόμελον, ήχος β΄
Προφήτα και προόπτα των μεγαλουργιών του Θεού, Ηλία μεγαλώνυμε, ο τω φθέγματί σου στήσας τα υδατόρρυτα νέφη, πρέσβευε υπέρ ημών προς τον μόνον φιλάνθρωπον.